



**Protokół posiedzenia
Rady Narodowego Centrum Nauki
12 października 2023 r.**

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki
Kraków, ul. Twardowskiego 16

Uczestnicy spotkania:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Krystyna Bartol
- 2) prof. dr hab. Justyna Chodkowska-Miszczuk
- 3) prof. dr hab. Wojciech Dajczak
- 4) prof. dr hab. Stefan Dziembowski
- 5) dr hab. inż. Krzysztof Fic
- 6) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek
- 7) prof. dr hab. Robert Hasterok, Przewodniczący Rady NCN
- 8) prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek
- 9) prof. dr hab. Grzegorz Karch
- 10) prof. dr inż. Stanisław Karpiński
- 11) dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik
- 12) prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz
- 13) prof. dr hab. Piotr Kopiec
- 14) prof. dr hab. Mariola Łaguna
- 15) dr hab. inż. Krystian Marszałek
- 16) ks. prof. dr hab. Piotr Roszak
- 17) prof. dr hab. Bronisław Rudak
- 18) dr hab. Bogumił Szady
- 19) prof. dr hab. n. med. Anetta Undas
- 20) prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz

Zaproszeni:

Dyrekcja NCN:

- 1) prof. dr hab. Zbigniew Błocki p.o. Dyrektora NCN
- 2) dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 3) dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska
- 4) dr Tomasz Szumelda
- 5) dr Anna Fiust
- 6) dr Oskar Wolski
- 7) dr Anna Koteja
- 8) dr Magdalena Sobas
- 9) dr Jadwiga Spyrka
- 10) dr Katarzyna Jarecka-Stępień
- 11) dr Magdalena Wyszowska-Kolatko
- 12) dr Anna Wieczorek
- 13) dr Mateusz Sobczyk
- 14) dr Monika Pobiega
- 15) dr Lidia Trocha
- 16) dr Malwina Gębalska
- 17) dr Magdalena Jarosz



Pracownicy NCN:

- 18) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN
- 19) Dominika Lewkiewicz, Kierownik ZKA NCN
- 20) dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska, Kierownik ZFB NCN
- 21) Justyna Woźniakowska, Kierownik DWM NCN,
- 22) dr Anna Marszałek, Kierownik ZWE
- 23) Joanna Pieróg, Główny specjalista ds. controllingu NCN
- 24) Tomasz Król, Kierownik ZTI NCN
- 25) Katarzyna Sadowska-Likos, Kierownik DOW NCN,
- 26) Iwona Dąbrowska, Kierownik DSO NCN,
- 27) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW NCN
- 28) Anna Kotarba, DWM NCN
- 29) Alicja Dyląg, DWM NCN
- 30) Magdalena Duer-Wójcik, Kierownik ZIP NCN
- 31) Teresa Żanowska, Kierownik DBNiRN NCN
- 32) Dominika Zając, Kierownik ZKP NCN
- 33) Magdalena Borska, Kierownik KR NCN
- 34) Anna Korzekwa-Józefowicz, Pełnomocniczka dyrektora NCN ds. komunikacji
- 35) Joanna Blitek, KR NCN
- 36) Jolanta Lisowska, KR NCN

Program posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.
2. Przyjęcie sprawozdania z przebiegu konkursu na Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki. Wybór Koordynatorów Dyscyplin Nauk Ścisłych i Technicznych.
3. Przyjęcie regulaminu oceny merytorycznej wykonania zadań realizowanych przez Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki
4. Podsumowanie przebiegu naboru konkursów: MAESTRO 15, SONATA BIS 13, PRELUDIUM BIS 5, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2023 r. Wybór Zespołów Ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach: MAESTRO 15, SONATA BIS 13, PRELUDIUM BIS 5, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2023 r.
5. Wybór Zespołów Ekspertów do oceny wniosków skierowanych przez Komisję Odwoławczą do ponownej oceny
6. Przedstawienie wyników konkursu BiodivMon: *Improved transnational monitoring of biodiversity and ecosystem change for science and society* na międzynarodowe projekty badawcze, przeprowadzanego przez Europejskie Partnerstwo na rzecz Bioróżnorodności Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth – Biodiversa+.
7. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu CHIST-ERA Open&Re-usable Research Data & Software Call, ogłoszonego przez konsorcjum CHIST-ERA wspierającego badania z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
8. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu CHIST-ERA Call 2022, ogłoszonego przez konsorcjum CHIST-ERA wspierające badania z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
9. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie CHIST-ERA Call 2023, planowanym do ogłoszenia przez konsorcjum CHIST-ERA wspierające badania z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
10. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu BTC ENUTC Call 2023 *Building transformation capacity through arts and design: Unlocking the full potential for urban transitions*, przeprowadzanego w ramach sieci Joint Programming Initiative (JPI) Urban Europe wspierającej badania w zakresie rozwoju obszarów miejskich.
11. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu JPI HDHL Call 2023, ogłoszonego przez sieć JPI Healthy Diet for Healty Life wspierającą badania w zakresie wpływu żywienia na zdrowie.
12. Zwiększenie środków finansowych NCN na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie JPND Call 2023 *Large scale analysis of OMICS data for drug-target finding in neurodegenerative diseases* przeprowadzanym przez sieć JPND (Joint Programme – Neurodegenerative Disease Research) wspierającą badania nad chorobami neurozwyrodnieniowymi.



13. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie JPIAMR ACTION Call 2024 - IMPACT, planowanym do ogłoszenia przez konsorcjum JPIAMR ACTION (Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance) wspierające badania z zakresu antybiotykoodporności.
14. Zwiększenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację polskich projektów badawczych w konkursie M-ERA.NET 3 Call 2023, przeprowadzanym w ramach sieci M-ERA.NET finansującej badania z obszaru nauk o materiałach oraz inżynierii materiałowej.
15. Ustalenie podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursów: OPUS 25, PRELUDIUM 22 ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 marca 2023 r.
16. Ustalenie podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursu PRELUDIUM BIS 5, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2023 r.
17. Przyjęcie zmian w warunkach oraz regulaminie przeprowadzania konkursu MINIATURA na działania naukowe.
18. Omówienie propozycji zasad współpracy Narodowego Centrum Nauki z Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta w ramach organizowanego przez Fundację programu Fulbright Senior Award mającego na celu umożliwienie wyróżniającym się polskim naukowcom realizację projektów badawczych lub projektów badawczo-dydaktycznych w instytucjach w USA.
19. Omówienie propozycji zmian w zasadach oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM.
20. Omówienie propozycji zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych.
21. Omówienie pisma Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w sprawie polityki Narodowego Centrum Nauki dotyczącej otwartego dostępu do publikacji.
22. Przyjęcie harmonogramu przeprowadzania konkursów Narodowego Centrum Nauki planowanych do ogłoszenia w 2024 r.
23. Przedstawienie terminarza posiedzeń Rady NCN w 2024 roku.
24. Sprawy wniesione i komunikaty.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN przywitał uczestników posiedzenia Rady NCN, a następnie przedstawił plan spotkania.

Ad. 1 Przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Członkowie Rady NCN przyjęli treść protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Ad. 2. Przyjęcie sprawozdania z przebiegu konkursu na Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki. Wybór Koordynatorów Dyscyplin Nauk Ścisłych i Technicznych.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji ds. konkursów na Koordynatorów Dyscyplin przedstawił sprawozdanie z przebiegu konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin Nauk Ścisłych i Technicznych. Przypomniawszy, że konkurs został otwarty na dwa stanowiska. Przekazał, że w pierwszym etapie konkursu oceniany jest dorobek naukowy kandydatów, doświadczenie w pracy z projektami badawczymi, doświadczenie międzynarodowe i doświadczenie organizacyjne, natomiast w drugim etapie, podczas rozmów kwalifikacyjnych, Komisja ocenia znajomość aktów prawnych stanowiących podstawę działalności NCN oraz predyspozycje i umiejętności gwarantujące prawidłową realizację zadań na stanowisku Koordynatora Dyscyplin. Poinformował, że w wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego Komisja rekomenduje na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin ST: dr Magdalenę Jarosz (umowa na okres 4 lat) oraz dr Annę Bartosik (umowa na zastępstwo), a także wskazuje kandydaturę rezerwową.

Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) dokonała wyboru kandydata na stanowisko Koordynatora Dyscyplin NCN przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 87/2023 (w załączeniu).

Ad. 3. Przyjęcie regulaminu oceny merytorycznej wykonania zadań realizowanych przez Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przypomniała, że Regulamin oceny merytorycznej wykonania zadań realizowanych przez Koordynatorów Dyscyplin, określający zasady, kryteria i tryb przeprowadzania oceny przez członków Rady, został wstępnie omówiony

podczas poprzedniego posiedzenia. Przekazała, że zgodnie z przyjętymi zasadami ocenie będą podlegać Koordynatorzy zatrudnieni w roku poprzedzającym rok, w którym przeprowadzana jest ocena. Każdy z Koordynatorów będzie oceniany indywidualnie, a w ocenie brany będzie pod uwagę zakres i jakość wykonania przez nich zadań. Wskazała, że proces oceny koordynowany będzie przez zespół ds. oceny Koordynatorów, złożony z sześciu członków Rady, tj. trzech przewodniczących komisji głównych Rady: HS, ST i NZ oraz po jednym przedstawicielu tych komisji. Wyraziła opinię, że w celu zapewnienia ciągłości prac zespołu, korzystniej byłoby wybrać tych przedstawicieli komisji głównych, którzy nie kończą kadencji w Radzie NCN w roku 2024.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch wskazał, że przygotowane zasady przeprowadzania oceny merytorycznej wykonania zadań Koordynatorów Dyscyplin mają charakter pilotażowy i w związku z tym mogą zmienić się po przeprowadzeniu tego procesu.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zaproponował, aby podczas listopadowego posiedzenia przewodniczący komisji głównych Rady wskazali kandydatów do zespołu ds. oceny Koordynatorów.

Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) przyjęła Regulamin oceny merytorycznej wykonania zadań realizowanych przez Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 88/2023 (w załączeniu).

Ad. 4. Podsumowanie przebiegu naboru konkursów: MAESTRO 15, SONATA BIS 13, PRELUDIUM BIS 5, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2023 r. Wybór Zespołów Ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach: MAESTRO 15, SONATA BIS 13, PRELUDIUM BIS 5, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2023 r.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że w konkursach MAESTRO 15, SONATA BIS 13, PRELUDIUM BIS 5 złożono łącznie 705 wniosków, w tym 420 wniosków w SONATA BIS, 56 wniosków w MAESTRO i 229 wniosków w PRELUDIUM BIS. W wyniku oceny formalnej, do oceny merytorycznej nie zakwalifikowano łącznie 39 wniosków, co stanowi 5,5% wszystkich złożonych wniosków w tej edycji konkursów. Przekazała, że główne przyczyny odrzuceń formalnych dotyczyły m.in.: niespełnienia przez kierowników projektu MAESTRO wymogu realizacji dwóch projektów badawczych, przygotowanie skróconego opisu projektu w języku polskim, czy też niespełnianie przez kierowników projektów limitu grantów realizowanych w NCN.

Prof. dr hab. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji Rady NCN Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce przedstawiła Zespoły Ekspertów zaproponowane przez Komisję HS do oceny wniosków w konkursach MAESTRO 15, SONATA BIS 13, PRELUDIUM BIS 5. Przekazała, że do pełnienia funkcji przewodniczącego Zespołu Ekspertów w konkursach MAESTRO 15 i SONATA BIS 13 Komisja zaproponowała Iana Stuarta Woodwarda, natomiast w konkursie PRELUDIUM BIS 5 José Filipe Pereira Da Silva.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji Rady NCN Nauk Ścisłych i Technicznych przedstawił Zespoły Ekspertów zaproponowane przez Komisję ST do oceny wniosków w konkursach MAESTRO 15, SONATA BIS 13, PRELUDIUM BIS 5. Przekazał, że do pełnienia funkcji przewodniczącego Zespołu Ekspertów w konkursie MAESTRO15 Komisja zaproponowała Lorenzo Malvasi, w konkursie SONATA BIS13 Dana Pantosa, natomiast w konkursie PRELUDIUM BIS 5 Régisa Gauvina.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek Przewodnicząca Komisji Rady NCN Nauk o Życiu przedstawiła Zespoły Ekspertów zaproponowane przez Komisję NZ do oceny wniosków w konkursach MAESTRO15, SONATA BIS13, PRELUDIUM BIS5. Przekazała, że do pełnienia funkcji przewodniczącego Zespołu Ekspertów w konkursach MAESTRO 15 i SONATA BIS 13 Komisja zaproponowała Fabrizio Ceciliani, natomiast w konkursie PRELUDIUM BIS 5 Marcina Łukasza Porębę.

Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) dokonała wyboru członków Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w konkursach Narodowego Centrum Nauki MAESTRO 15, SONATA BIS 13, PRELUDIUM BIS 5, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 89/2023 (w załączeniu).

Ad. 5. Wybór Zespołów Ekspertów do oceny wniosków skierowanych przez Komisję Odwoławczą do ponownej oceny.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST przedstawiła propozycję składu Zespołu Ekspertów do oceny wniosku skierowanego przez Komisję Odwoławczą do ponownego rozpatrzenia.

Prof. dr hab. n. med. Anetta Undas Przewodnicząca Komisji Odwoławczej poinformowała, że Komisja Odwoławcza jednomyślnie przychyliła się do wątpliwości wskazanej w treści odwołania dotyczącej nierzetelnej opinii jednego z ekspertów.

Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) wybrała skład Zespołu Ekspertów do oceny wniosku skierowanego przez Komisję Odwoławczą Rady NCN do ponownego rozpatrzenia, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 90/2023 (w załączeniu).

Ad. 6. Przedstawienie wyników konkursu BiodivMon: *Improved transnational monitoring of biodiversity and ecosystem change for science and society* na międzynarodowe projekty badawcze, przeprowadzanego przez Europejskie Partnerstwo na rzecz Bioróżnorodności Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth – Biodiversa+.

Dr Mateusz Sobczyk Koordynator Dyscyplin NZ poinformował, że BiodivMon „Improved transnational monitoring of biodiversity and ecosystem change for science and society” (BiodivMon) to konkurs na międzynarodowe projekty badawcze koncentrujące się na doskonaleniu systemu monitorowania różnorodności biologicznej i zmian w ekosystemach. Przekazał, że do konkursu złożono łącznie 266 wniosków skróconych, w tym 58 po stronie polskiej, 108 wniosków pełnych, z czego 17 po stronie polskiej, a ostatecznie do finansowania zakwalifikowano 33 projektów, w tym 6 po stronie polskiej, z czego 1 koordynowany przez polskiego kierownika projektu.

Ad. 7. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu CHIST-ERA Open & Re-usable Research Data & Software Call, ogłoszonego przez konsorcjum CHIST-ERA wspierającego badania z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Dr Oskar Wolski Koordynator Dyscyplin HS przypomniał, że CHIST-ERA Open & Re-usable Research Data & Software Call to konkurs na międzynarodowe projekty badawcze związane z otwartymi danymi badawczymi i oprogramowaniem z perspektywy ich możliwego ponownego wykorzystania. Do konkursu łącznie złożono 35 wniosków pełnych, w tym 19 po stronie polskiej, z czego 6 koordynowanych przez polskich kierowników. Przekazał, że ostatecznie w konkursie sfinansowano 9 projektów, w tym 5 realizowanych z udziałem polskich zespołów badawczych, z czego dwa koordynowane przez polskich kierowników.

Ad. 8. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu CHIST-ERA Call 2022, ogłoszonego przez konsorcjum CHIST-ERA wspierające badania z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Dr Anna Wieczorek Koordynator Dyscyplin ST przypomniała, że CHIST-ERA Call 2022 to konkurs dotyczący badań z zakresu technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych zorganizowany przez sieć CHIST-ERA. Do konkursu złożono 42 wnioski pełne, w tym 3 po stronie polskiej, natomiast do finansowania zakwalifikowano 12 projektów, w tym 3 po stronie polskiej, z czego jeden koordynowany przez polskiego kierownika projektu.

Ad. 9. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie CHIST-ERA Call 2023, planowanym do ogłoszenia przez konsorcjum CHIST-ERA wspierające badania z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Dr Anna Wieczorek Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że w 2023 r. sieć CHIST-ERA planuje ogłoszenie kolejnego konkursu na międzynarodowe projekty badawcze, który obejmie tematy Multidimensional Geographic Information Systems (MultiGIS) oraz Smart Contracts for Digital Transformation Ecosystems (SmartC). W związku z czym zwróciła się z prośbą do Rady o alokację środków na ten konkurs w wysokości 500 tys. Euro. Wskazała, że przystąpienie NCN do tego konkursu zostało pozytywnie zaopiniowane przez Komisję Rady NCN Nauk Ścisłych i Technicznych.



Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) ustaliła wysokość środków finansowych w kwocie 500 000 Euro z przeznaczeniem na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie CHIST-ERA IV Call 2023, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 91/2023 (w załączeniu).

Ad. 10. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu BTC ENUTC Call 2023 *Building transformation capacity through arts and design: Unlocking the full potential for urban transitions, przeprowadzanego* w ramach sieci Joint Programming Initiative (JPI) Urban Europe wspierającej badania w zakresie rozwoju obszarów miejskich.

Dr Katarzyna Jarecka-Stępień Koordynator Dyscyplin HS przypomniała, że BTC ENUTC Call 2023 Building transformation capacity through arts and design: Unlocking the full potential for urban transitions to konkurs w obszarze rozwoju i transformacji przestrzeni miejskiej ogłoszony przez sieć JPI Urban Europe w ramach Programu ERA-Net co-fund Urban Transformation Capacities. Do konkursu złożono 11 wniosków pełnych, w tym 5 po stronie polskiej, natomiast do finansowania zakwalifikowano 5 projektów, w tym dwa po stronie polskiej, z czego jeden koordynowany przez polskiego kierownika projektu.

Ad. 11. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu JPI HDHL Call 2023, ogłoszonego przez sieć JPI Healthy Diet for Healty Life wspierającą badania w zakresie wpływu żywienia na zdrowie.

Dr Anna Fiust Koordynator Dyscyplin NZ przypomniała, że JPI HDHL Call 2023 to konkurs na międzynarodowe projekty badawcze, których celem jest lepsze zrozumienie wpływu żywności na zdrowie, a następnie przełożenie uzyskanej wiedzy na programy, produkty, narzędzia i usługi umożliwiające konsumentom z całego świata prowadzenie zdrowego trybu życia. Przekazała, że do konkursu złożono 11 wniosków pełnych, w tym 6 wniosków po stronie polskiej, natomiast do finansowania zakwalifikowano 3 projekty, w tym 2 po stronie polskiej.

Ad. 12. Zwiększenie środków finansowych NCN na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie JPND Call 2023 *Large scale analysis of OMICS data for drug-target finding in neurodegenerative diseases* przeprowadzanym przez sieć JPND (Joint Programme – Neurodegenerative Disease Research) wspierającą badania nad chorobami neurozwyrodnieniowymi.

Dr Jadwiga Spyrka Koordynator Dyscyplin NZ wskazała, że JPND Call 2023 to konkurs na międzynarodowe projekty badawcze dotyczące lepszego zrozumienia złożonej i wieloczynnikowej patogenezы chorób neurodegeneracyjnych. Przypomniała, że konkurs został ogłoszony 4 stycznia 2023 r., w drugim etapie złożono łącznie 45 wniosków pełnych, z czego 11 wniosków z udziałem polskich zespołów badawczych. Przypomniała, że Rada NCN uchwałą nr 117/2022 z dnia 10 listopada 2022 r. ustaliła wysokość środków krajowych przeznaczonych na sfinansowanie projektów w konkursie na kwotę 1 000 000 Euro. Poinformowała, że dobiegające końca prace nad ustalaniem międzynarodowej listy projektów rekomendowanych do finansowania pokazują, że polscy wnioskodawcy mają szansę na udział w 6 międzynarodowych projektach badawczych. Łączny budżet polskich partnerów wyniósłby wówczas 1 768 909 Euro, w związku z tym zwróciła się z prośbą do Rady o zwiększenie alokacji środków na ten konkurs o kwotę 768 909 Euro, co umożliwi ewentualnie sfinansowanie 6 polskich projektów. Wskazała, że zwiększenie krajowej alokacji NCN będzie konieczne pod warunkiem zwiększenia budżetów krajowych również innych agencji uczestniczących w konkursie. W przypadku gdy agencje te nie wygospodarują dodatkowych środków na projekty, zwiększenie budżetu NCN będzie odpowiednio niższe, co przełoży się również na niższą liczbę finansowanych projektów. Poinformowała, że Komisja Rady NCN Nauk o Życiu pozytywnie zaopiniowała zwiększenie krajowej alokacji o wymaganą kwotę.

Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) zwiększyła o 768 909 Euro wysokość środków finansowych z przeznaczeniem na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie sieci Joint Programming Initiative in Neurodegenerative Diseases (JPND) Call 2023, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 92/2023 (w załączeniu).

Ad. 13. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie JPIAMR ACTION Call 2024 - IMPACT, planowanym do ogłoszenia przez konsorcjum JPIAMR ACTION (Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance) wspierające badania z zakresu antybiotykoodporności.

Dr Monika Pobiega Koordynator Dyscyplin NZ przypomniała, że Sieć Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance (JPIAMR) angażuje się w pięcioletnie projekty typu ERA-NET Cofund. Koordynatorem sieci jest szwedzka agencja Vetenskapsradet – Swedish Research Council. Przekazała, że NCN włączyło się w prace sieci JPIAMR w roku 2015 przystępując do konsorcjum JPI-EC-AMR i uczestnicząc w organizacji dorocznie ogłaszanych konkursów na wielostronne projekty badawcze. Poinformowała, że w styczniu 2024 r. sieć planuje ogłoszenie nowego konkursu JPIAMR ACTION Call 2024 – IMPAC o tematyce „Interventions Moving forward to Promote ACTION to counteract the emergence and spread of bacterial and fungal resistance and to improve treatments (IMPACT)”. W tej edycji konkursu NCN opracuje i będzie obsługiwał narzędzie online Partner Search Tool, umożliwiające poszukiwanie partnerów naukowych w trakcie otwartego naboru na wnioski konkursowe. System składania wniosków udostępni niemiecka agencja DRL. W związku z tym, że konkurs nie będzie dofinansowany przez Komisję Europejską zwróciła się z prośbą do Rady o alokację środków finansowych na ten konkurs w kwocie 500 000 Euro. Przekazała, że Komisja Rady NCN Nauk o Życiu zaopiniowała pozytywnie przeznaczenie na konkurs ww. kwoty, co pozwoli na sfinansowanie około 2 projektów.

Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) ustaliła wysokość środków finansowych w kwocie 500 000 Euro z przeznaczeniem na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie JPIAMR-ACTION Call 2024 (IMPACT), przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 93/2023 (w załączeniu).

Ad. 14. Zwiększenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację polskich projektów badawczych w konkursie M-ERA.NET 3 Call 2023, przeprowadzanym w ramach sieci M-ERA.NET finansującej badania z obszaru nauk o materiałach oraz inżynierii materiałowej.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że 15 września br. dobiegła końca ocena merytoryczna wniosków wstępnych złożonych do konkursu M-ERA.NET 3 na międzynarodowe projekty badawcze dotyczące nauki o materiałach i inżynierii materiałowej. Wskazała, że wnioski złożone do NCN uplasowały się wyjątkowo wysoko na międzynarodowej liście projektów rekomendowanych do drugiego etapu konkursu. Przypomniała, że Rada NCN uchwałą nr 17/2023 z dnia 16 lutego 2023 r. ustaliła wysokość środków krajowych przeznaczonych na finansowanie zwycięskich projektów na kwotę 1 200 000 Euro, co pozwoli zakwalifikować do drugiego etapu konkursu jedynie 13 wniosków wstępnych. Natomiast podwyższenie alokacji do kwoty 2 000 000 Euro pozwoliłoby na skierowanie do dalszej oceny większej liczby projektów badawczych z udziałem polskich naukowców (ok. 25 projektów), co zwiększy również szanse polskich wnioskodawców na uzyskanie finansowania. Poinformowała, że Komisja Rady NCN Nauk Ścisłych i Technicznych po wnikliwej analizie, pozytywnie zaopiniowała zwiększenie alokacji NCN na ten konkurs sieci M-ERA.NET.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic poinformował, że ze względu na potencjalny konflikt interesu (wynikający ze złożenia wniosku w tym konkursie ogłaszanym przez NCBiR), wstrzyma się od głosowania w sprawie zwiększenia alokacji środków na ten konkurs, ponieważ decyzja Rady może pośrednio wpłynąć na wyniki konkursu w NCBiR. Wskazał, że jest to konkurs o bardzo wysokim stopniu konkurencyjności, często kończy się zawiązaniem konsorcjów, które uzyskują bardzo wysokie noty w konkursach Horyzont Europa.

Rada NCN w drodze głosowania (19 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący”) zwiększyła o 800 000 Euro wysokość środków finansowych ustalonych uchwałą Rady NCN nr 17/2023 z dnia 16 lutego 2023 r., z przeznaczeniem na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie M-ERA.NET 3 Call 2023, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 94/2023 (w załączeniu).

Ad. 15. Ustalenie podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursów: OPUS 25, PRELUDIUM 22 ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 marca 2023 r.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przypomniał, że Rada NCN przeznaczyła na konkurs OPUS 25 środki w wysokości 300 mln zł i 30 mln zł w konkursie PRELUDIUM 22. Przekazał, że zgodnie z przyjętymi przez Radę zasadami, wg zastosowanego algorytmu podziału środków finansowych w konkursie OPUS 25 na realizację projektów badawczych będzie można przyznać środki finansowe w wysokości 45 820 000 zł dla HS, 124 670 000 zł dla ST oraz 129 510 000 zł dla NZ, co skutkuje przewidywanym finansowym współczynnikiem sukcesu na poziomie ok.10%. Natomiast w wyniku ustaleń z głównym księgowym NCN przekazał, że jest



możliwość zwiększenia o 5 mln zł budżetu konkursu PRELUDIUM 22 z kwoty 30 mln do 35 mln zł i zgodnie z przyjętymi przez Radę zasadami, wg zastosowanego algorytmu podziału środków finansowych w konkursie PRELUDIUM 25 na realizację projektów badawczych będzie można przyznać środki finansowe w wysokości 8 677 000 zł dla HS, 12 299 000 zł dla ST oraz 14 024 000 zł dla NZ, co skutkuje przewidywanym współczynnikiem sukcesu na poziomie niespełna 11%.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zwrócił uwagę, że przewidywany liczbowy współczynnik sukcesu w obu konkursach będzie jeszcze niższy i nie przekroczy 10%, co wskazuje na dramatyczną sytuację finansową NCN. Poinformował, że w poprzedniej edycji konkursu OPUS końcowy finansowy współczynnik sukcesu był wyższy o ok 3,5 % niż obecnie zakładany (około 4,5% w HS, 3,3% w ST, 3,5% w NZ). Natomiast w poprzedniej edycji konkursu PRELUDIUM współczynnik sukcesu był wyższy o ok. 2% niż zakładany (około: 1,11% w HS, 2,4% w HS, 1,6% w NZ).

Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) zaakceptowała przedstawioną propozycję podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin w konkursach OPUS 25 oraz PRELUDIUM 22, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 95/2023 (w załączeniu).

Ad. 16. Ustalenie podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursu PRELUDIUM BIS 5, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 15 czerwca 2023 r.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN wskazał, że w konkursie PRELUDIUM BIS 5 ocena ma charakter jednoetapowy, natomiast mechanizm podziału środków jest wyłącznie proporcjonalny i środki finansowe są dzielone na tzw. superpanele, bezpośrednio po zakończeniu oceny formalnej. Poinformował, że do konkursu zgłoszono łącznie 229 wnioski, z czego do oceny merytorycznej skierowano 217 wniosków na łączną kwotę 127,6 mln zł. Przypomniał, że Rada NCN przeznaczyła na konkurs PRELUDIUM BIS 5 nakład w wysokości 25 mln zł i zgodnie z przyjętymi przez Radę zasadami, wg zastosowanego algorytmu podziału środków finansowych na realizację projektów badawczych w tym konkursie będzie można przyznać środki finansowe w wysokości 3 594 000 zł w HS, 9 607 000 zł w ST, i 11 799 000 zł w NZ. Przekazał, że oczekiwany współczynnik sukcesu w tym konkursie to 20%. Przypomniał, że w procesie opracowywania założeń konkursu PRELUDIUM BIS zakładano finansowanie co najmniej 300 stypendiów doktoranckich w szkołach doktorskich w ramach jednej edycji, natomiast nabory wniosków w tym konkursie okazały się znacznie niższe. Dzięki przesunięciu terminu ogłaszania konkursu PRELUDIUM BIS 5 z września na czerwiec, NCN z wyprzedzeniem dysponuje informacją, że zainteresowanie konkursem jest nadal niskie i nie spełnia zakładanych celów.

Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) zaakceptowała przedstawioną propozycję podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin w konkursie PRELUDIUM BIS 5, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 96/2023 (w załączeniu).

Ad. 17. Przyjęcie zmian w warunkach oraz regulaminie przeprowadzania konkursu MINIATURA na działania naukowe.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST przekazała, że jedyną zmianą merytoryczną w warunkach przeprowadzania konkursu MINIATURA jest umożliwienie realizowania pojedynczego działania naukowego w więcej niż jedna z form wskazanych w warunkach konkursu, o ile to jest uzasadnione merytorycznie, niezbędne do realizacji tego działania i konieczne do osiągnięcia założonych celów.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przekazała, że do tej pory pojedyncze działania naukowe interpretowane było przez NCN wyłącznie jako jedno spośród wymienionych w katalogu działań i propozycja zmiany w tym zakresie pozwoli wnioskodawcy łączyć działania ze sobą. Zadaniem ekspertów będzie ocena, czy łączenie tych działań jest spójne i konieczne do osiągnięcia zamierzonego celu. Następnie zarekomendowała Radzie akceptację zaproponowanej zmiany, wyrażając opinię, że jest ona korzystna dla wnioskodawców.

Dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik popierając tę korektę, wskazała, że eksperci często mieli wątpliwości dotyczące kwalifikowania kosztów związanych z kwerendą i jednoczesnym zakupem materiałów.



Rada NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) zaakceptowała zmiany w warunkach oraz regulaminie przeprowadzania konkursu MINIATURA na działanie naukowe, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 97/2023 (w załączeniu).

Ad. 18. Omówienie propozycji zasad współpracy Narodowego Centrum Nauki z Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta w ramach organizowanego przez Fundację programu Fulbright Senior Award mającego na celu umożliwienie wyróżniającym się polskim naukowcom realizację projektów badawczych lub projektów badawczo-dydaktycznych w instytucjach w USA.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że NCN jest obecnie na końcowym etapie uzgodnień z Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta, z którą ustalono, że wsparcie NCN będzie dotyczyło tylko jednego programu Fulbright Senior Award, którego ogłoszenie planowane jest w lutym 2024 r. Przekazał, że aby domknąć wszystkie sprawy związane z udziałem NCN w konkursie, do dokumentacji konkursowej zostaną włączone elementy dotyczące możliwości finansowania przez NCN komponentów badawczych, zasad kwalifikowalności kosztów przez NCN oraz polityki NCN dotyczącej otwartego dostępu do publikacji. Natomiast zasady współpracy pomiędzy NCN a Fundacją Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta będą uwzględnione w aneksie do porozumienia. Przypomniał, że program Senior Award będzie otwarty do osób posiadających stopień co najmniej doktora, które pracują w polskich jednostkach naukowych. Program obejmować będzie finansowanie stypendiów w amerykańskich jednostkach naukowych trwających od 3 do 10 miesięcy. Przekazał, że w ostatnim naborze do tego programu było zgłoszonych ponad 100 wniosków, a finansowanych zostało 18. Zdecydowano, że wsparcie NCN w tym programie polegać będzie na finansowaniu badań naukowych realizowanych jako kontynuacja stypendium Fulbrighta we współpracy z partnerem amerykańskim. Zgodnie z ustaleniami do finansowania zostanie zakwalifikowanych najwyżej dziesięć projektów z komponentem badawczym, przy założeniu że wysokość pojedynczego projektu nie może przekraczać 200 tys. zł. Wniosek o finansowanie badań naukowych będzie składany do NCN po powrocie ze stypendium w USA, które powinny być realizowane w kooperacji z partnerem amerykańskim, u którego wnioskodawca odbył staż. Przekazał, że wnioskodawca będzie zobowiązany do opisanie, na czym będzie polegać ta współpraca i jakie będą korzyści z tej współpracy. Jeśli chodzi o koszty, przekazał, że finansowane mogą być koszty bezpośrednio związane z realizacją komponentu badawczego, bez aparatury, wynagrodzeń i kosztów pośrednich. Łączna wysokość kosztów nie może przekroczyć 200 tys. zł. Przekazał, że wnioski składane do Komisji Fulbrighta będą oceniane przez 3 recenzentów, których wybierać będzie tzw. zespół konsultacyjny złożony z byłych stypendystów Fulbrighta. Do formularza oceny zostaną włączone kryteria oceny komponentów finansowanych przez NCN. Ocenie podlegać będzie to, czy proponowane do finansowania badania są badaniami podstawowymi, jaka jest jakość tych badań i możliwość wykonania, a także to, czy planowane koszty są zgodne z planem badań. Przekazał, że kryteria oceny zostały dostosowane do cztero-punktowej punktowej skali (od 0 do 3), i która jest stosowana w Komisji Fulbrighta, a każdy wniosek otrzyma 3 oceny zewnętrzne i na podstawie punktów wybieranych będzie ok. 25-30 osób, z którymi prowadzone będą rozmowy kwalifikacyjne. Na podstawie ustaleń, NCN wyznaczy ekspertów biorących udział w komisji selekcyjnej, która wybierze 18 stypendystów. Przekazał, że eksperci będą mieć możliwość modyfikacji budżetu przeznaczanego na badania, ale ostateczną decyzję, czy komponent będzie finansowany przez NCN i w jakiej wysokości, podejmować będzie komisja selekcyjna. Poinformował, że pierwsze finansowanie komponentów badawczych byłoby w 2025 roku, a NCN przeznaczy na ten program 2 mln zł, co pozwoli na sfinansowanie co najwyżej 10 projektów z komponentem badawczym. Zwrócił uwagę, że w dyskusjach pojawiło się pytanie czy komponent badawczy w tym programie powinien wliczać się do limitów ograniczających występowanie z wnioskiem przez kierownika projektu. W jego ocenie wydaje się, że jest to prestiżowy konkurs, a pieniądze, w porównaniu np. z konkursem OPUS, nie są duże, co może przemawiać za wyłączeniem z obowiązujących ograniczeń.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przekazała, że podczas dyskusji ten temat pojawiała się propozycja, aby komponent badawczy potraktować podobnie jak w konkursie IMRESS-U, gdzie nie ma żadnych ograniczeń na etapie składania wniosku ale w przypadku uzyskania finansowania, taki projekt wlicza się już do limitów. Jednak Komisja ds. regulaminów i procedur stoi na stanowisku, aby potraktować komponent badawczy w programie Fulbrighta podobnie jak komponent badawczy NAWA, wtedy zasady NCN w tym zakresie będą spójne.

Ad. 19. Omówienie propozycji zmian w zasadach oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur poinformowała, że propozycja wprowadzenia jednoetapowej oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM została jakiś czas temu zgłoszona przez Koordynatorów Dyscyplin NCN, jednak wówczas pomysł ten nie uzyskał akceptacji wszystkich Koordynatorów. Przekazała, że w ostatnim czasie temat powrócił i według deklaracji Koordynatorów ma ich pełne poparcie. Zmiana zasad oceny wniosku składanych do NCN w ramach konkursu PRELUDIUM miałyby polegać na tym, że zamiast dwóch etapów oceny będzie jeden, a każdy wniosek zostanie oceniony przez dwóch ekspertów z panelu, następnie spotka się Zespół Ekspertów i uzgodni ocenę końcową. Podkreśliła, że propozycja zmiany procesu oceny wniosków ma swoje plusy i minusy. Słabością procesu jest ryzyko spadku jakości oceny oraz ryzyko, że w Zespole Ekspertów może nie być wystarczającej liczby ekspertów o wystarczających kompetencjach do oceny wniosków, szczególnie tych z niszowej tematyki lub odbiegających od standardów w danym panelu. Przekazała, że w Komisji dyskutowano, jak można zminimalizować ryzyko obniżenia jakości oceny, i jednym z pomysłów było zwiększenie liczby ekspertów w panelach, co oznacza większe zaangażowanie Rady w budowanie zespołów i bardzo wnikliwą analizę struktury tematycznej złożonych w konkursie wniosków. Nowa procedura zakłada, że ocena wniosków w PRELUDIUM mogłaby odbyć się dużo później niż obecnie, co umożliwi w pierwszej kolejności zaangażowanie ekspertów w ocenę wniosków w konkursie OPUS, a dopiero w późniejszym czasie np. w trakcie drugiego etapu oceny w konkursie OPUS, zespoły mogłyby rozpocząć proces oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM. Eksperti mieliby więcej czasu na ocenę wniosków w konkursie PRELUDIUM, a przewodniczący, rozdzielając wcześniej wnioski do oceny pomiędzy ekspertów, miałby również więcej czasu na zgłoszenie zapotrzebowania na powołanie dodatkowego eksperta do zespołu w celu oceny wniosku wymagającego specjalistycznej wiedzy. Zaznaczyła, że aktualnie istnieje możliwość powołania dodatkowego eksperta, jednak z uwagi na bardzo napięty harmonogram pracy zespołu, przewodniczący rzadko z tej możliwości korzystają. Następnie wskazała na korzyści z wprowadzenia jednoetapowego procesu oceny wniosków, czyli zysk czasu i energii ekspertów oraz Koordynatorów, które można przekierować na podniesienie jakości recenzji i uzasadnień wniosków ocenianych w konkursie OPUS. Wskazała również na opinie zgłaszane przez Koordynatorów, że drugi etap oceny PRELUDIUM jest bardzo czasochłonny i angażujący, więc rezygnacja z tego etapu oceny, pomimo istniejących ryzyk jest korzystna. Przekazała, że na forum dostępne jest zestawienie zgodności list rankingowych po pierwszym i drugim etapie oceny wniosków w PRELUDIUM (w załączeniu), a dane te pokazują, że po drugim etapie nie ma istotnej różnicy w ocenie, co uzasadnia wprowadzenie jednoetapowej oceny wniosków. Przypomniała, że finansowanie projektu w konkursie PRELUDIUM nie przekracza 210 tys. zł. Ważnym argumentem za utrzymaniem dwuetapowej oceny jest możliwość doświadczenia przez młodych naukowców pełnego procesu oceny wniosków, i NCN daje komunikat, że traktuje ich tak samo jak doświadczonych naukowców. Przekazała również, że Zespół ds. Analiz i Ewaluacji NCN przeprowadził ankietę wśród ekspertów na temat ich preferencji co do procesu oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM, której wyniki wskazują, że eksperci woleliby dwuetapowy proces oceny. Wyraziła opinię, że eksperci nie mają pełnego oglądu zysków i strat omawianego rozwiązania.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN przekazał, że Komisja NZ dyskutowała na ten temat, jednak bez jednoznacznej konkluzji. Dlatego zwrócił się z pytaniem do Koordynatorów Dyscyplin, czy są jednomyślni w sprawie zmiany zasad oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST przykazała, że po bardzo długich dyskusjach, wielu głosach za i przeciw, Koordynatorzy jednogłośnie uznali, że jednoetapowy proces oceny wniosków w PRELUDIUM będzie korzystną zmianą dla NCN.

Prof. dr hab. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji Rady NCN Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce przekazała, że Komisja poświęciła dużo czasu na temat rozmowy o PRELUDIUM. Wskazała, że są osoby, które widzą w minusach tego rozwiązania na tyle poważną przeszkodę, aby nie poprzeć jednoetapowego procesu oceny, inni natomiast są za uproszczeniem konkursu. Wyraziła opinię, że wynik ankiety pośród ekspertów jest odzwierciedleniem chęci upewnienia się i zdjęcia odpowiedzialności, w sytuacji gdy w procesie oceny nie będą uczestniczyli eksperci zewnętrzni. Przekazała, że Komisja prowadziła dyskusję widząc trudność sprawy i brak gotowości do wypracowania obowiązującego Komisję stanowiska.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji Rady NCN Nauk Ścisłych i Technicznych przekazał, że Komisja również wyraziła wątpliwości, ale przekonujący był argument, że w przypadku braku eksperta, który będzie w stanie ocenić wniosek niszowy, przewodniczący będzie mógł zwrócić się do Rady o powołanie dodatkowych ekspertów. W jego opinii zrozumiałą jest również pragmatyzm proponowanego rozwiązania, ponieważ procedura jednoetapowej oceny wiele upraszcza.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek Przewodnicząca Komisji Rady NCN Nauk o Życiu przekazała, że obrady Komisji były prowadzone w podobnym tonie jak w pozostałych komisjach. Zwróciła uwagę, że Komisja NZ obawia się umocnienia zjawiska konfliktu interesów w budowaniu zespołów, podczas gdy nie będzie już ekspertów zewnętrznych. Zaznaczyła, że mimo iż w PRELUDIUM BIS ocena jest jednoetapowa, to nie należy porównywać tego konkursu z konkursem PRELUDIUM, ponieważ liczba ocenianych wniosków znacznie się różni.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN przekazał, że w jego opinii konkurs PRELUDIUM jest bardzo opiniotwórczy i nie należy porównywać go z PRELUDIUM BIS, i jeżeli jakość oceny eksperckiej obniży się, zaszkodzi to wizerunkowi NCN.

Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz w odniesieniu do zestawienia zgodności list rankingowych po pierwszym i drugim etapie oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM wyraziła opinię, że im niższe finansowanie w danym panelu i mniejsza liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania, tym mniejsza zgodność list rankingowych, co pozwala sądzić, że ocena merytoryczna w tych panelach jest bardziej wnikliwa. Wyraziła opinię, że wskaźniki te powinny być porównywalne również w innych konkursach NCN, w związku z tym używanie argumentu o zgodności list rankingowych nie jest trafione, ponieważ można byłoby użyć tego samego argumentu za wprowadzeniem jednoetapowego procesu oceny wniosków również względem pozostałych konkursów NCN. Bazując na swoim doświadczeniu w pracy w panelach unijnych projektów, dotyczących bardzo wąskiej dziedziny, w których ocena jest oparta wyłącznie na ocenie eksperckiej wskazała, że panele NCN są obszerne i zróżnicowane tematycznie i eksperci niekoniecznie muszą się porozumieć w kwestii ocenianych wniosków. Dodatkowo stwierdziła, że dużą wartością dla członka zespołu jest wiedza na temat przekroju tematycznego wniosków, które ocenia w danym panelu. Wyraziła opinię, że wiedzy takiej nie będzie miał ekspert dodatkowo włączany do zespołu do oceny wybranego wniosku z powodu kompetencji merytorycznych. Rolą członka Zespołu Ekspertów nie jest tylko spojrzenie na jeden, wybrany wniosek, ale spojrzenie na to, jak ten wniosek lokuje się na tle innych wniosków, które dostał do oceny. Podsumowała, że system mieszany jest niebezpieczny, zwłaszcza w tak zróżnicowanych tematycznie panelach NCN. Dodała również, że ocena wniosków w dwóch etapach pozwala, w pierwszej kolejności, na odrzucenie części wniosków, a następnie ocenę tych dobrych, zaś podczas jednoetapowej oceny wniosku cały ogrom pracy byłby wykonywany podczas jednego spotkania. Wyraziła opinię, że wprowadzając jednoetapowy proces oceny na tak dużym i popularnym konkursie jak konkurs PRELUDIUM, nie będzie można tej zmiany monitorować pod kątem tego, czy była dokonana w dobrym kierunku, jaki wskaźnik potwierdzi przekonanie, że krok był dobry oraz jak NCN wymiernie zmierzy i oceni, że zyskał czas i energię ekspertów i Koordynatorów. Następnie wyraziła wątpliwość co do jedności Koordynatorów w kwestii słuszności zmiany procesu oceny wniosków w PRELUDIUM z dwuetapowego na jednoetapowy.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST wyjaśniła, że eksperci dowoływani do zespołu w późniejszym czasie będą dostawać do oceny pewną pulę wniosków. Podkreśliła, że gdyby na ocenę wniosków w ramach jednego etapu przypadało 6 miesięcy, byłaby szansa na zbudowanie większego Zespołu Ekspertów o szerszych kompetencjach.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przekazała, że aktualnie eksperci dostają do oceny kilkanaście, czasami nawet więcej niż 20 wniosków i mają na to trzy tygodnie. Nie zgodziła się z argumentem, że jeżeli ekspert ma do oceny kilkanaście wniosków to zrobi to lepiej niż ten, który do oceny dostanie kilka wniosków. Nawet w sytuacji, gdy ekspert dostanie do oceny kilka wniosków, to i tak bierze udział w spotkaniu panelu, gdzie ma możliwość zapoznania się ze wszystkimi wnioskami.

Prof. dr inż. Stanisław Karpiński wyraził opinię, że Rada powinna zastanowić się nie nad zmianami w grupach ekspertów i dołączaniem poszczególnych członków, gdy wymaga tego sytuacja, ale nad deskryptorami paneli, ponieważ im bardziej homogenne grupy ekspertów, im bardziej homogenne deskryptory, tym łatwiej będzie oceniać wnioski i mniej będzie problemów z analizą ekspercką i powoływaniem ekspertów do oceny kilku oddzielnych wniosków. W jego opinii, będzie wówczas możliwość spojrzenia na całość danego konkursu i sporządzania list rankingowych już na pierwszym etapie, gdyż jego zdaniem recenzenci służą wyłącznie do uszczegółowienia pozycji tych najlepszych wniosków.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek wyraziła opinię, że przy tak heterogennych panelach NCN uczynienie ich bardziej homogennymi jest niemożliwe. Przekazała, że nie widzi wartości dodanej dla zmiany procesu oceny wniosków na jednoetapowy.

Prof. dr hab. Bronisław Rudak przekazał, że w niektórych agencjach europejskich jest taka praktyka, że już na pierwszym etapie oceny zaprasza się ekspertów, którzy oceniają konkretne wnioski, ale nie mają wiedzy na temat ogólnego przekroju wniosków w panelu.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przekazał, że zestawienie zgodności list rankingowych po pierwszym i drugim etapie oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM odzwierciedla obecną sytuację czyli to, że na pierwszym etapie ocenia się skrócony opis projektu, a na drugim etapie szczegółowy opis projektu. W sytuacji gdy proces oceny będzie jednoetapowy, opis projektu przekazany do oceny ekspertów będzie dużo szerszy niż aktualny opis oceniany na pierwszym etapie. Przekazał również, że przy ocenie wniosku na drugim etapie, bardzo często zespół jest skalibrowany w kryterium oceny dorobku naukowego, i nawet jeżeli eksperci zewnętrzni ocenili go inaczej, to zespół każdorazowo dyskutuje i uzgadnia ocenę końcową, nierzadko powracając do pierwotnej oceny, zaś najbardziej różnicującym kryterium oceny na drugim etapie jest ocena projektu.

Prof. dr hab. n. med. Anetta Undas wyraziła opinię, że wiodącym konkursem NCN jest konkurs OPUS i to właśnie na niego alokowane są najwyższe nakłady. Z punktu widzenia Komisji Odwoławczej, miarą pozyskania przez NCN czasu i energii ekspertów i Koordynatorów, która zostałaby przekierowana na konkurs OPUS, mogłoby być zmniejszenie liczby odwołań wynikających z niedostatecznej ilości czasu Koordynatorów na dokładne przeanalizowanie opinii przesłanych przez ekspertów zewnętrznych. Przekazała, że ok. 30-50% odwołań wynika z tego, że ekspert nie przeczytał fragmentów opisu projektu, pomylił wnioski i pisze na inny temat, a niewyłapanie tego przez Koordynatorów wynika z niedostatecznej ilości czasu, jakim dysponują.

Prof. dr hab. Wojciech Dajczak mając na uwadze do kogo adresowany jest konkurs PRELUDIUM, podał do rozważenia, czy jakość oceny musi być w każdym konkursie taka sama.

Dr Malwina Gębalska Koordynator Dyscyplin HS poparła głos o heterogeniczności paneli NCN, i na przykładzie panelu HS2 wskazała, że obejmuje on muzykologię, językoznawstwo, literaturoznawstwo, konserwację, filmoznawstwo, teatrologię i inne dyscypliny, gdzie bardzo trudno zapewnić każdemu wnioskowi dobrego eksperta. Wskazała także na braki kadrowe w gronie Koordynatorów, które również mają wpływ na poruszane w dyskusji zagadnienia.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek zwróciła uwagę, że często niestety jakość recenzji jest słaba, a zysk w postaci czasu i energii byłby wartością dodaną do tego, że Koordynatorzy mogliby czytać opinie przesłane przez ekspertów i ekspertów zewnętrznych. W związku z tym poprosiła o przedstawienie koncepcji, jak miałyby to zostać zorganizowane. Przypomniała, że kiedyś pojawiła się propozycja, aby zaangażować przewodniczącego panelu w czytanie recenzji.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST wyraziła opinię, że jest to bardzo ciężkie do zrealizowania, ze względu na to, że konkursy ogłaszane co kwartał nakładają się na siebie. Odnosząc się do najczęstszych powodów odwołań wynikających z pomylenia przez eksperta wniosków i pisania nie na temat przekazała, że jest to bardzo trudne do wychycenia, ponieważ Koordynator musiałby przeczytać opisy szczegółowe ok. 200 wniosków złożonych w danym panelu.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przekazała, że brała udział w procesie oceny wniosków w jednej z agencji europejskich, gdzie przewodniczący zespołu przeglądał wszystkie wnioski i na koniec czytał również wszystkie recenzje końcowe, których w sumie było ok. 120-130.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek w odniesieniu do wypowiedzi Koordynatorów przekazała, że nie widzi wartości dodanej zmiany procesu oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM na jednoetapowy.

Dr hab. Bogumił Szady wyraził opinię, że w obecnej sytuacji są już trudności w budowaniu Zespołu Ekspertów np. w panelu HS3. Gdy w konkursie PRELUDIUM zostanie wprowadzona jednoetapowa ocena, proces ten będzie dużo bardziej złożony, zwłaszcza przy tak dużym stopniu odmów ekspertów. W sytuacji kiedy

finansowanie NCN spada, jakość oceny powinna być podnoszona, a finansowanie powinny otrzymywać najlepsze wnioski. W jego opinii proponowana zmiana jest bardzo poważna, w dodatku wprowadzana do jednego z ważniejszych konkursów NCN. Poddał pod rozagę przemyślenie, czy jest to jedyna droga do tego, aby usprawnić pracę i odciążyć Koordynatorów. Zwrócił również uwagę na bardzo dużą liczbę konkursów z często niezbyt rozbudowanymi alokacjami środków finansowych, które również zajmują czas Koordynatorów. W związku z tym może należy bardziej przemyśleć samą strukturę konkursów oraz kalendarz ich ogłaszania.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch zauważył, że w ofercie NCN jest konkurs MINIATURA, w którym stosowana jest ocena mniej szczegółowa, eksperci otrzymują wnioski do oceny, zespół nie spotyka się i nie uzgadnia oceny końcowej wniosków.

Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz przekazała, że zgoda na jednoetapowy proces oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM spowoduje precedens, który w przyszłości może zostać rozszerzony na pozostałe konkursy NCN, obniżając jakość oceny wniosków.

Dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik zaznaczyła, że konkurs PRELUDIUM to pierwszy konkurs z oferty NCN do którego młodzi naukowcy przystępują i jest dla nich najważniejszy, natomiast alokacja środków finansowych jest niska a konkurencja liczna, w dodatku konkursu ogłaszany jest tylko raz w roku. Zaznaczyła, że konkurs PRELUDIUM jest dla wielu młodych naukowców jedyną szansą na możliwość realizowania badań.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek wskazała, że jeżeli zmiana procesu oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM na jednoetapowy ma wpłynąć na higienę pracy Koordynatorów, to należy mówić o tym otwarcie, gdyż argumentowanie zmiany procesu oceny tym, że będzie miało to przełożenie na pracę Koordynatorów i na to, że polepszy kontrolowanie recenzji, nie jest w tej sytuacji oczywiste.

Ks. prof. dr hab. Piotr Roszak przekazał, że kierunek zmian w procesie oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM nie budzi jego poparcia. Również z tego powodu, że w jego przekonaniu dochodzi tutaj do utraty jakości, a dotyczy to młodych naukowców, którzy rozpoczynają swoją drogę naukową, i których trzeba kształtować nie tylko, aby finalnie otrzymywali granty, ale również po to, aby nauczyli się podlegać tej formie oceny, które później są w konkursie OPUS. W jego opinii proponowaną zmianą nie tylko niszczy system, wyjmując z niego pewien element po to, aby zadziałał drugi, ale to może okazać się niemożliwe.

Prof. dr hab. Mariola Laguna wyraziła opinię, że poszukiwane jest rozwiązanie na odciążenie czasowe Koordynatorów w określonym momencie roku, kiedy OPUS i PRELUDIUM zbiegają się w czasie. Jej zdaniem zamiast zmiany procesu oceny wniosków, warto może przemyśleć zmianę harmonogramu ogłaszania tych konkursów, albo wprowadzenie innych działań, które sprawią, że Koordynatorzy poświęcą więcej uwagi na czytanie recenzji.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST przekazała, że Biuro NCN rozważało już wiele możliwości zmian harmonogramu, jednak każde przesunięcie terminu ogłaszania konkursów na wcześniejszy lub późniejszy termin w ramach czterech edycji w roku sprawia, że proces zbierania recenzji przypada na okres wakacyjny lub świąteczny, a nakład pracy przenosi się z Koordynatorów na recenzentów lub odwrotnie. Dodała również, że przenoszenie terminu ogłaszania konkursów musi być spójne z procesem oceny wniosków, który prowadzony jest w ramach paneli lub superpaneli.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zwrócił się do członków Rady z prośbą o udział w głosowaniu mającym na celu wyrażenie opinii na temat zmiany procesu oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM z aktualnie dwuetapowego procesu oceny wniosków na jednoetapowy.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (8 głosów „za”, 11 głosów „przeciw”, 1 osoba „wstrzymała się od głosu”) zdecydowali o utrzymaniu aktualnie obowiązujących zasad oceny wniosków w konkursie PRELUDIUM, pozostawiając dwuetapowy proces oceny wniosków.

Ad. 20. Omówienie propozycji zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych.



Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przypomniała, że podczas poprzedniego posiedzenia Rady omawiane były uwagi eksperta oceniającego wnioski w konkursie SONATINA, dotyczące procesu oceny w drugim etapie tego konkursu, w tym również kategoryzowania wniosków po rozmowie kwalifikacyjnej do koszyków A, B, C. Przekazała, że w wyniku przeprowadzonych wtedy dyskusji Komisja proponuje zmiany w treści Regulaminu w zakresie drugiego etapu oceny wniosków w konkursach SONATINA, SONATA BIS, MAESTRO. Przypomniała, że w drugim etapie oceny w tych trzech konkursach sporządzane są indywidualne opinie przez ekspertów zewnętrznych, które są podstawą do oceny końcowej Zespołu Ekspertów wniosku, sporządzanej również w oparciu o rozmowę kwalifikacyjną z kierownikiem projektu. Na podstawie dodatkowych recenzji i rozmowy kwalifikacyjnej, Zespół Ekspertów powinien dokonać oceny wniosku, zgodnie ze wszystkimi kryteriami oceny, takimi samymi jak w pierwszym etapie. Zwróciła uwagę, że ważne jest określenie, jaką rolę w procesie oceny wniosku pełni rozmowa kwalifikacyjna, ponieważ do tej pory nie było jasne, czy jest ona oddzielnie oceniana, czy też nie. W związku z tym przekazała, że Komisja proponuje usunięcie koszyków A, B, C i wprowadzenie zapisu wskazującego, że Zespół Ekspertów na podstawie recenzji i rozmowy kwalifikacyjnej, uzgadnia ocenę projektu zgodnie z kryteriami, które obowiązują w pierwszym etapie oceny.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST wyjaśniła, że propozycja zmiany zasad oceny w konkursach, w których przeprowadzane są rozmowy kwalifikacyjne, spowodowana była nie tylko uwagami eksperta oceniającego wnioski w konkursie SONATINA. Problem transparentności zasad oceny w drugim etapie, w tym wagi rozmowy kwalifikacyjnej w całym procesie, był niejasny zarówno dla ekspertów, jak i wnioskodawców.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przypomniała, że zgodnie z dotychczas obowiązującymi zasadami, Zespół Ekspertów po zapoznaniu się z indywidualnymi recenzjami i przeprowadzeniu rozmowy z kierownikiem projektu, kwalifikował wniosek do koszyka A, B lub C, natomiast później pojawiały się sytuacje, w których dochodziło do przesunięć. Efekt psychologiczny był taki, że wniosek po rozmowie został zakwalifikowany do koszyka B, ale później, z powodu dostępności środków finansowych, został wskazany do finansowania, a ponieważ miał z recenzji wysokie oceny, to uplasował się na pierwszym miejscu listy rankingowej, pomimo kategorii B.

Dr Weronika Bieniasz Kierownik Zespołu ds. Elektronicznego Systemu Obsługi Wniosków NCN wyraziła opinię, że nieporozumienie może wynikać również z niefortunnego tłumaczenia w języku angielskim kategorii: A, B, C. Zwróciła uwagę, że wniosek z kategorią B, czyli „zasługuje na finansowanie” nie oznacza, że będzie finansowany. Natomiast w języku angielskim obowiązuje sformułowanie: „project recommended for funding”. Dlatego Zespół Ekspertów w jej opinii mógł mieć wrażenie, że decyduje o tym, że wniosek zostanie sfinansowany, podczas gdy zdarzają się sytuacje, w których wnioski, nawet w koszyku A, nie zawsze otrzymują finansowanie ze względu na brak dostępnych środków.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur podsumowała, że w procesie oceny wniosków w tych konkursach Zespół Ekspertów w drugim etapie będzie oceniał wnioski na podstawie recenzji indywidualnych, biorąc pod uwagę również rozmowę kwalifikacyjną bez plasowania wniosków w koszykach A, B, C. Przypomniała, że rozmowa kwalifikacyjna nie ma odrębnej punktacji od punktacji opinii indywidualnych i obie są ze sobą powiązane.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN wskazał, że takie rozwiązanie uprości system oceny wniosków.

Członkowie Rady NCN nie zgłosili uwag do proponowanej zmiany.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przedstawiła do rozważenia również propozycję, aby przed rozmową kwalifikacyjną kierownik projektu nie miał dostępu do treści recenzji indywidualnych. W jej opinii argumentem przemawiającym za tym rozwiązaniem jest to, że takie zasady obowiązują w konkursach ERC, i dzięki temu rozmowa z kierownikiem projektu bardziej uwiarygadnia to, czy kierownik ma przemyślany projekt i czy jest w stanie odpowiedzieć bez przygotowania na pytania dotyczące projektu.

Prof. dr hab. Stefan Dziembowski nie wyraził poparcia dla takiego rozwiązania. Wskazał na swoje doświadczenia z przebiegu rozmowy kwalifikacyjnej w konkursie MAESTRO. W jego opinii przygotowanie do

rozmowy poprzez zapoznanie się z recenzjami indywidualnymi daje kierownikowi szansę na wcześniejsze przemyślenie zarzutów wskazanych w treści recenzji, odniesienie się do nich w prezentacji oraz na szybkie udzielenie odpowiedzi podczas rozmowy, której czas jest bardzo ograniczony. Sytuacja, w której kierownik nie zna indywidualnych recenzji, jest bardzo stresogenna, co wpływa na szybkość udzielanych odpowiedzi.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur zaproponowała zmianę proporcji czasu rozmowy kwalifikacyjnej na prezentację i na dyskusję z kierownikiem. Wskazała, że obecnie 10 minut przeznaczonych jest na prezentację i 10 minut na dyskusję i proponuje, aby 5 minut przeznaczyć na prezentację projektu i 15 minut na dyskusję, bez względu na decyzję Rady na temat tego, czy recenzje indywidualne powinny być widoczne dla kierownika przed rozmową kwalifikacyjną.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic wyraził opinię, że brak znajomości recenzji indywidualnych wniosku stawia wszystkich kierowników projektu w tej samej sytuacji. Zgodził się, że brak znajomości recenzji indywidualnych jest czynnikiem stresogennym i jest to problem osobowościowy, natomiast w kontekście pytań, na które nie można się przygotować, to odpowiedzi na te pytania najwięcej ważą w trakcie rozmowy. Przychylił się do propozycji zmiany proporcji czasu między prezentacją a rozmową z kierownikiem. Jego zdaniem, jeżeli pojawiają się pytania, które w procesie oceny Zespół Ekspertów będzie brał pod uwagę, to one w trakcie rozmowy muszą wybrzmieć.

Prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz wskazał, że wcześniejsza znajomość recenzji wyrównuje szanse kierowników projektu, ponieważ umożliwia eliminację tych czynników, które mogą mieć wpływ na przebieg rozmowy, np. stresu, czy opóźnionego refleksu.

Prof. dr hab. Bronisław Rudak wskazał dwa argumenty za i przeciw możliwości zapoznania się przez kierownika projektu z recenzjami przed przeprowadzeniem rozmowy kwalifikacyjnej. Argumentem przeciw w jego opinii może być to, że kierownicy projektu to osoby doświadczone, które prowadzą badania i jeżeli są dobrymi fachowcami, to są w stanie odnieść się do zarzutów ekspertów, a ekspert ma obowiązek wypytać kierownika o wszystkie kwestie poruszone w recenzjach. Argumentem za utrzymaniem znajomości recenzji, jest ryzyko, że ekspert zewnętrzny jest nierzetelny w swojej opinii i wskaże słaby punkt, natomiast jego ocena będzie ważyc bardziej niż ocena panelistów. Słabością tego systemu jego zdaniem jest to, że eksperci zewnętrzni nie uczestniczą w rozmowach kwalifikacyjnych.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch zwrócił się z pytaniem, czy w obecnie obowiązującym systemie, gdzie kierownik projektu zna recenzje, pojawiają się odwołania, w których zarzucano, że podczas rozmowy kwalifikacyjnej nie było okazji do odniesienia się do wszystkich zarzutów wskazanych w recenzjach indywidualnych.

Prof. dr hab. n. med. Anetta Undas wskazała, że nie przypomina sobie takich odwołań. Natomiast pojawiają się odwołania pośrednio dotyczące przebiegu rozmowy np. dotyczące problemów technicznych oraz tego, że nie zgadzano się z argumentami zespołu czy też tego, że ton zadawania pytań był niewłaściwy.

Prof. dr inż. Stanisław Karpiński jako osoba, która doświadczyła rozmowy kwalifikacyjnej w konkursie MAESTRO, wskazał, że pięciominutowa prezenca będzie za krótka nawet dla doświadczonego naukowca, ponieważ jeżeli projekt jest złożony i ma wiele elementów nowatorskich, to jest trudno je przedstawić w ciągu 5 minut, natomiast czas 5-8 minut w jego opinii byłby wystarczający, a 15 minut na rozmowę z ekspertami jest wskazane. Zgodził się z tym, że podczas rozmowy dochodzi czasem do opóźnionego refleksu w udzieleniu odpowiedzi na zadane pytanie, co wpływa na negatywną konotację odpowiedzi. Wyraził opinię, że znajomość recenzji jest konieczna, ponieważ można się do nich ustosunkować, dlatego jest za tym, aby recenzje były znane kierownikowi projektu przed rozmową kwalifikacyjną.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic wskazał, że wniosek, który trafia na rozmowę kwalifikacyjną jest już w pewnym sensie oceniony, a podczas rozmowy najważniejsza jest osoba kierownika projektu. W jego opinii, odniesienie do zarzutów recenzji powinno odbywać się w obecności osób, które te recenzje wykonały, a nie panelistów, którzy są pośrednikami do zadawania pytań zawartych w recenzjach. Jego zdaniem, rolą rozmowy kwalifikacyjnej powinna być ocena przygotowania kierownika i umiejętność przedstawienia przez niego najważniejszych elementów projektu. Zadaniem kierownika jest przekonanie, że projekt zasługuje na finansowanie, a nie odniesienie się do poszczególnych uwag, które są elementami recenzji, a które dla panelu mogą wydawać się kompletnie nieistotne.



Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN poprosił o głosowanie w sprawie zmiany obecnie przyjętego systemu, w którym recenzje zewnętrzne są udostępniane kierownikom projektów zaproszonym na rozmowę kwalifikacyjną.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (3 osoby „za”, 17 „przeciw”) zdecydowali nie zmieniać przyjętego systemu udostępnienia kierownikom projektów recenzji indywidualnych, tym samym kierownicy projektów będą nadal mieli możliwość zapoznania się z recenzjami ekspertów zewnętrznych.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST na pytanie dotyczące możliwości wydłużenia rozmowy kwalifikacyjnej np. 10 minut na prezentację, 15 minut na rozmowę z kierownikiem wskazała, że w przypadku konkursu MAESTRO wydłużenie czasu byłoby możliwe, natomiast w konkursach SONATA BIS i SONATINA byłoby to utrudnione ze względu na dużą liczbę osób, które są zapraszane na takie rozmowy. Przekazała, że obecnie w ramach 10 minut przeznaczonych na prezentację, kierownik przedstawia projekt oraz odnosi się do recenzji i to, w jaki sposób wykorzysta te 10 minut, zależy wyłącznie od niego. Następne 10 minut przeznaczonych jest na dyskusję z kierownikiem, a Zespół Ekspertów ma dodatkowe 10 minut na dyskusję bez udziału kierownika.

Dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik wyraziła opinię, że organicznie czasu do 5 minut na prezentację i odniesienie się do recenzji to zbyt krótki czas.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic zaproponował, aby na prezentację wyznaczonych było 5 minut i ewentualnie dalsza część na odniesienie się do pytań Zespołu Ekspertów.

Prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz poddał do rozważenia możliwość rezygnacji z prezentacji projektu na rzecz odniesienia się do uwag zawartych w recenzji.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur zwróciła uwagę, że prezentacja projektu jest wstępem do odniesienia się do recenzji. Natomiast intencją proponowanej zmiany, czyli przeznaczenia 5 minut na przedstawienie projektu jest minimalizacja czasu poświęconego na jego prezentację, aby przypomnieć ekspertom tematykę projektu bez odniesienia się do wątpliwości i pytań, po to, aby pozostałe 15 minut przeznaczyć na ten cel.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST zaproponowała, aby zapewnić kierownikowi projektu dowolność w decydowaniu o tym, w jaki sposób wykorzysta przeznaczony czas.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN nie wyraził poparcia dla takiego rozwiązania. W jego opinii należy zachować jednakowe ramy czasowe rozmów kwalifikacyjnych, do których dostosują się kierownicy projektów.

Dr hab. Bogumił Szady przekazał, że jeżeli czas poświęcony na prezentację ma się odnosić zarówno do przedstawienia projektu, jak i do odniesienia się do indywidualnych recenzji, to według niego nie należy tego zmienić, czyli pozostać przy 10 minutach. Skrócenie czasu do 5 minut, kiedy kierownik projektu ma odnieść się zarówno do projektu, jak i do recenzji, spowoduje, że w wyznaczonym czasie kierownik nie będzie w stanie odnieść się do recenzji.

Prof. dr hab. Mariola Łaguna zwróciła uwagę, że w omawianych konkursach Zespoły Ekspertów są interdyscyplinarne i część ekspertów nie jest ekspertami w tematyce wniosku. Zrozumienie projektu wymaga wprowadzenia i samo odniesienie się do recenzji jest tylko rozmową z ekspertami. Dlatego w jej opinii, pozostawienie obecnie przyjętego systemu 10 minut na prezentację i odniesienie się do recenzji jest korzystne.

Dr Weronika Bieniasz Kierownik Zespołu ds. Elektronicznego Systemu Obsługi Wniosków zgodziła się z uwagami prof. M. Łaguny wskazując, że nie wszyscy eksperci mają obowiązek przed rozmową znać temat projektu tak szczegółowo jak eksperci, którzy oceniali ten wniosek. Jest to dla nich szansa na zadawanie konstruktywnych pytań opartych na prezentacji.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic w kwestii odwzorowywania zasad oceny wniosków w konkursach NCN do tych, jakie obowiązują w ERC, zwrócił uwagę, że odstępując od zasady ujawniania recenzji, wydaje się, że odwracamy punkt ciężkości w najbardziej krytycznym momencie. Jego zdaniem najbardziej krytyczny

element rozmowy w konkursach NCN odwracany jest na korzyść strefy komfortu wnioskodawcy. Odnosząc się do propozycji ustalenia sztywnego czasu prezentacji projektu, wyraził opinię, że wyrównuje ona szanse w możliwościach przedstawienia projektu, gdyż wszyscy mają taki sam czas, żeby zapoznać ekspertów z tym, o czym będą mówić. Zadaniem kierownika podczas rozmowy jest przekonanie i zaprezentowanie projektu panelistom, którzy nie są ekspertami z danej dziedziny. Eksperci z danej dziedziny już projekt ocenili, a rozmowa ma na celu sprawdzić, czy kierownik samodzielnie przygotował wniosek. Dlatego w jego opinii, punkt ciężkości rozmowy kwalifikacyjnej powinien leżeć po stronie ekspertów, ponieważ to oni mają zweryfikować i zadać pytania, na które chcą uzyskać odpowiedzi. Natomiast pozostaje wciąż czas dla ekspertów, w którym mogą pojawić się pytania wskazujące na to, o czym zespół powinien jeszcze wiedzieć i co jest ważne w procesie oceny tego wniosku. Jest to moment, w którym kierownik projektu ma prawo odnieść się do pewnych zastrzeżeń, które pojawiły się w trakcie rozmowy. Wyraził opinię, że jeżeli NCN chce przygotowywać kierowników do procedur obowiązujących w konkursach ERC, to powinno dostosować zasady przeprowadzenia rozmów kwalifikacyjnych do tych, które obowiązują w ERC.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek wyraziła opinię, że cel rozmowy kwalifikacyjnej zależy od tego, jak panel będzie ją przeprowadzać. Jedną opcją jest mocne zdefiniowanie, jakie elementy rozmowy powinny ją określać i co wyznacza zerojedynkowo jej przebieg, natomiast drugą opcją jest oddanie pełnej dowolności panelowi w jej przeprowadzaniu. Wskazała, że być może elementem niepewności byłoby niedefiniowanie czasu, ale przekazanie informacji jak taka rozmowa będzie wyglądać, zakładając, że 5 lub 10 minut jest przeznaczonych na prezentację projektu, a następnie przeprowadzana jest rozmowa z ekspertami. Wtedy ta strefa komfortu kierownika zostanie odrobinę zaburzona, aby sprawdzić, czy kandydat jest w stanie sprostać przebiegowi rozmowy. Zespół Ekspertów być może będzie miał pomysł, aby odnieść się do recenzji indywidualnych już na etapie przedstawiania projektu, a inny kandydat tego nie zrobi i dyskusja będzie bardziej burzliwa. W jej opinii takie rozwiązanie zbalansuje różnice w argumentach za i przeciw udostępniania recenzji, a szanse wyrównają się dla wszystkich.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic poinformował, że w konkursach ERC kierownik projektu wraz z zaproszeniem na rozmowę otrzymuje instrukcję, czego nie należy zawierać w prezentacji, celem zaoszczędzenia czasu na rzeczy wyłącznie istotne z punktu widzenia projektu. Wskazał, że zadbanie o informację na temat tego, co jest oczekiwane podczas rozmowy kwalifikacyjnej może usprawnić jej przebieg.

Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek zwróciła się z pytaniem, czy informacje w sprawie oczekiwań dotyczących rozmowy kwalifikacyjnej w konkursach NCN są zapisane i ustrukturyzowane.

Dr Monika Pobiega Koordynator Dyscyplin NZ poinformowała, że wytyczne NCN na temat rozmowy kwalifikacyjnej zawarte są w zarządzeniu Dyrektora NCN w sprawie trybu oceny wniosków przez Zespoły Ekspertów w konkursach organizowanych przez NCN, które jest załączane do ogłoszenia o danym konkursie.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST doprecyzowała, że zarządzenie nie określa ram czasowych rozmowy kwalifikacyjnej, a zawiera informacje, które Koordynatorzy Dyscyplin wysyłają do wnioskodawców przed rozmową. Są to sprawy techniczno-organizacyjne, za które odpowiedzialny jest Koordynator. Czas rozmowy i jego rozkład są ustalane przez Koordynatorów w danej edycji konkursów w zależności od liczby złożonych wniosków. Wskazała, że w konkursie MAESTRO, gdzie rozmów kwalifikacyjnych jest znacznie mniej niż w konkursie SONATINA czy SONATA BIS, kierownicy mają dłuższy czas na rozmowy z ekspertami. Czas rozmowy kwalifikacyjnej w konkursach SONATINA, SONATA BIS jest skracany do minimum, celem dopasowania do ograniczeń organizacyjnych przeprowadzenia drugiego etapu oceny i posiedzeń Zespołów Ekspertów trwających trzy dni.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur wskazała, że Rada określa warunki konkursów, dlatego też w jej opinii czas trwania rozmowy kwalifikacyjnej powinien zostać zapisany w dokumentacji konkursowej. Jej zdaniem to, w jaki sposób przebiega rozmowa kwalifikacyjna, jaka jest jej funkcja i rola w procesie oceny, powinno być może zostać zaliczone do kryteriów oceny, które określa Rada.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN wskazał, że szczegółowy tryb pracy ekspertów opiera się na zarządzeniu Dyrektora NCN i nie jest kompetencją Rady NCN. Zwrócił uwagę jednocześnie, że jeżeli rozmowa kwalifikacyjna ma być niezwykle ważnym i selekcyjnym elementem na końcu procesu

oceny, to pewne kwestie dotyczące struktury tej rozmowy powinny być zawarte w Regulaminie, aby informacje na ten temat nie docierały do wnioskodawców z różnych źródeł.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki p.o. Dyrektora NCN przekazał, że pozostawia Radzie decyzję w tym zakresie, natomiast jeżeli ta decyzja diametralnie zmieni zasady określone jego zarządzeniem, to wtedy wyrazi swoje uwagi.

Dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik zaproponowała, aby Komisja ds. regulaminów i procedur podjęła prace nad usystematyzowaniem przebiegu rozmów kwalifikacyjnych z kierownikami projektów w konkursach NCN oraz określeniem jej celów.

Prof. dr hab. Monika Kaczmarek zwróciła uwagę, że celem tych prac nie powinno być wprowadzanie rewolucji w dotychczas przyjętych zasadach. Mając na uwadze, że dyskusja na ten temat nie do końca leży w kompetencjach Rady zaproponowała, aby instrukcje dotyczące przebiegu rozmów kwalifikacyjnych zostały opracowane przez Radę wspólnie z Koordynatorami Dyscyplin.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zaproponował, aby nie dokonywać zmian w przyjętym przez NCN schemacie rozmowy kwalifikacyjnej, natomiast ważne jest, aby dokonać porządków formalno-prawnych w tym zakresie, co wymagać będzie współpracy Komisji ds. regulaminów i procedur oraz Koordynatorów Dyscyplin.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur wskazała, że ustalenie przez Radę granicznych elementów przebiegu rozmowy kwalifikacyjnej, jej struktury i proporcji czasowych, można potraktować analogicznie jak zakres danych we wniosku. Wyraziła opinię, że te graniczne elementy rozmowy powinny zostać zapisane. Jeżeli Rada uzna, że czas trwania rozmowy kwalifikacyjnej nie jest kryterium oceny, to może nastąpić sytuacja, w której ewentualny przyszły Dyrektor NCN może np. zarządzić, że maksymalny czas rozmowy to 3 minuty, dlatego w jej opinii czas rozmowy wpływa na ocenę projektu i jej zdaniem jest to kompetencja Rady. Zwróciła jednocześnie uwagę, że nikt nie kwestionuje przyjętych 20 minut przeznaczonych na rozmowę i jest zrozumienie dla ograniczeń technicznych, które wpływają na długość przeprowadzania rozmowy.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki p.o. Dyrektora NCN wyraził opinię, że należy opracować wspólne stanowisko, jak rozmowa kwalifikacyjna powinna merytorycznie przebiegać. Nie widzi przeciwwskazań do tego, aby Rada jako organ decydujący o warunkach i regulaminach konkursów to procedowała, mając na uwadze ograniczenia techniczno-organizacyjne, o których wspominają Koordynatorzy. Zaproponował, aby Rada we współpracy z Koordynatorami Dyscyplin opracowała założenia w tym zakresie.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN skierował prośbę o głosowanie w sprawie tego, czy Rada widzi potrzebę dokonywania jakichkolwiek zmian w obecnie przyjętej strukturze rozmowy kwalifikacyjnej i przyjętych proporcji czasowych, czyli 10 minut na prezentację i 10 minut na rozmowę Zespołu Ekspertów z kandydatem.

Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz zwróciła uwagę, że najważniejsze jest pytanie, czy Rada chce regulować i zapisać zasady przebiegu rozmowy kwalifikacyjnej.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST wskazała na to, że tzw. twarde zapisy dotyczące czasu trwania rozmowy kwalifikacyjnej mogą powodować problemy techniczne, w przypadku dużej liczby osób zaproszonych na rozmowy np. w konkursie SONATA. W jej opinii, ustalanie czasu rozmowy kwalifikacyjnej to kwestia techniczno-organizacyjna, która jest zależna od edycji konkursu.

Dr Monika Pobiega Koordynator Dyscyplin NZ przekazała, że przyjęte dla danej edycji konkursu zasady czasu trwania rozmowy kwalifikacyjnej obowiązują jednakowo wszystkich zaproszonych kierowników projektów.

Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz zwróciła uwagę, że to oznacza, iż rozmowa kwalifikacyjna może trwać krócej niż zakładany czas. Wskazała, że rozmowa jest bardzo ważną i integralną częścią oceny wniosku. W sytuacji kiedy długość czasu przeznaczonego na jej przeprowadzenie zależy od liczby wniosków

w konkursie oznacza to, że w jednych konkursach jest bardziej, a w drugich mniej ważna, dlatego też jej zdaniem, powinny zostać określone limity czasowe rozmowy kwalifikacyjnej.

Dr Weronika Bieniasz Kierownik Zespołu ds. Elektronicznego Systemu Obsługi Wniosków wyraziła opinię, że dyskusja na ten temat jest próbą nadregulacji. Zwróciła uwagę, że obecnie przyjęty system przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych dotychczas działał sprawnie, nie stwarzał problemów i nie istniały przypadki skrócenia rozmów poniżej 20 minut.

Prof. dr hab. Wojciech Dajczak zauważył, że w obecnie przyjętych zasadach, w których brakuje regulacji czasowej dla rozmów kwalifikacyjnych, procedury konkursowe mogłyby być zakwestionowane przez poszczególnych uczestników konkursu ze względu na różny czas przeznaczony na rozmowy. Drugą kwestią jest pytanie, czy należy regulować coś, czego nie da się dobrze uregulować, i wskazał, że elastyczność w tym zakresie może być wartością.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zaproponował, aby kwestię przemyśleć, a temat umiejscowienia zapisów dotyczących zasad przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych pozostawić do dalszych dyskusji.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur wskazała, że kolejna propozycja zmiany w treści Regulaminu jest efektem poprzednich dyskusji Rady w kontekście spełnienia zapisu art. 30 ustawy o NCN, w myśl którego w ocenie wniosku należy uwzględnić osiągnięcia zespołu wykonawców. W związku z tym Komisja zaproponowała, aby w opisie skróconym i szczegółowym projektu wprowadzić dodatkowy punkt, w którym zespół badawczy zostanie opisany z uwzględnieniem informacji na temat jego składu i przydziału zadań badawczych, wymaganych kwalifikacji wykonawców projektu, a w przypadku wykonawców znanych na etapie składania wniosku i finansowanych z budżetu wynagrodzeń dodatkowych, również wykazu osiągnięć potwierdzających kwalifikacje niezbędne do realizacji zadań w projekcie. Wskazała, że informacje te przekładają się na formularz oceny, gdzie w kryterium „możliwości wykonalności projektu badawczego” dodano w preambule informację, że ocenie podlega skład zespołu badawczego i przydział zadań badawczych, w tym kwalifikacje wykonawców. Przekazała, że w opisie oceny punktowej „wysoka” zaproponowano zapis, że osiągnięcia wykonawców znanych na etapie składania wniosku potwierdzają kwalifikacje niezbędne do realizacji projektu, i adekwatnie zmodyfikowano opis oceny „umiarkowanej” uzupełniając o zapis oceny osiągnięć zespołu badawczego. W konsekwencji takich zmian Komisja proponuje zwiększenie wagi kryterium „wykonalności projektu” z 15% na 20% oraz zmniejszenie wagi kryterium „potencjalny wpływ projektu badawczego”.

Prof. dr inż. Stanisław Karpiński wyraził opinię, że proponowana zmiana jest rozsądna.

Członkowie Rady NCN zaaprobowali proponowane zmiany.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur wskazała, że kolejną proponowaną zmianą treści Regulaminu jest powrót do punktowej oceny kosztorysu projektu. Przypomniała, że na pytanie, czy planowane koszty są uzasadnione w stosunku do przedmiotu i zakresu badań, eksperci dokonują krótkiej odpowiedzi tak/nie. W przypadku odpowiedzi „nie” projekt nie otrzymuje finansowania, natomiast na odpowiedź „tak” zarezerwowany jest duży obszar opinii ekspertów, w tym uznanie kosztorysu za idealnie opracowany, czy też wskazanie, że poszczególny koszt jest niekwalifikowalny. Przekazała, że Komisja w obliczu obecnej sytuacji niedofinansowania NCN, w wyniku czego w drugim etapie oceny o finansowaniu decydują bardzo szczegółowe kwestie, zaproponowała powrót do oceny punktowej kosztorysu. Wskazała, że istnieje szereg propozycji wprowadzenia oceny punktowej kosztorysu. Zaproponowano, aby kryterium kosztorysu stanowiło 10% wagi oceny projektu, poprzez zmniejszenie wagi kryterium „kwalifikacje i osiągnięcia kierownika projektu” z 40% do 30%, co byłoby odpowiedzią na uwagi środowiska, że NCN przykłada nadmierną wagę do oceny dorobku kierownika. Zwróciła się z pytaniem, czy kryterium „kosztorys” powinno być odrębnym kryterium i czy nie powinno stanowić jednego z podpunktów w kryterium „ocena projektu”. Zaproponowała wprowadzenie modyfikacji opisu kryterium kosztorysu pozostawiając pytanie: „Czy planowane koszty są uzasadnione w stosunku do przedmiotu i zakresu badań” z punktacją 2,1,0. Przypomniała, że intencją tego kryterium nie jest ocena przez ekspertów tego, czy wnioskodawca racjonalnie zaplanował kwotę na np. odczynniki, ale czy w ogóle są one potrzebne. Eksperti nie tyle kwestionują kwoty, co konieczność danego typu wydatku, a celem oceny kosztorysu jest wyczucenie wnioskodawców na rozsądne planowanie kosztów.



Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN wskazał, że ocena kosztorysu jest poniekąd wprowadzeniem punktowego kryterium ilościowego, pytanie kto powinien kosztorys oceniać: czy eksperci czy eksperci zewnętrzni, mając na względzie trzy obszary nauki HS, ST, NZ.

Prof. dr inż. Stanisław Karpiński wyraził opinię, że kosztorys powinien być oceniany zerojedynkowo np.: wykonalny/niewykonalny lub kwalifikowany/niekwalifikowany. Niejasne jest dla niego zróżnicowanie oceny punktowej kosztorysu pomiędzy różnymi typami konkursów. Zaproponował zmniejszenie wagi kosztorysu do możliwie najmniejszej np. z 10% na 7% lub 5%, oraz równoczesne zwiększenie o np. 5% wagi oceny osiągnięć kierownika projektu. Odniósł się do propozycji zmian w formularzu wniosku, gdzie przy opisie skróconego opisu projektu wprowadzono zapis „harmonogram prac badawczych, na przykład w postaci wykresu Gantta z uwzględnieniem kamieni milowych”, wskazując, że przywołanie wykresu Ganta jako przykładowego może być traktowane niemalże obligatoryjnie. Zaproponował wprowadzenie wyjaśnienia, że wykres nie jest obowiązkowy. Odniósł się również do propozycji wprowadzenia dodatkowego punktu, w którym zostanie opisany „zespół badawczy, o ile dotyczy”, proponując doprecyzowanie pojęcia „zespół badawczy” poprzez wprowadzenie, że punkt ten dotyczy kierownika lub/i zespołu wykonawców, zgodnie z tabelą przedstawioną we wniosku.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur wyraziła opinię, że „na przykład” oznacza „nieobligatoryjny”, więc harmonogram badawczy może zostać we wniosku opisany lub też przedstawiony w postaci wykresu Gantta. Przekazała, że zapis ten ma pełnić funkcję edukacyjno-psychologiczną, natomiast Koordynatorzy będą tłumaczyć ekspertom, że za brak wykresu Gantta nie mogą odrzucić wniosku, ponieważ nie jest on wymagany w dokumentacji konkursowej, zaś same uwagi ekspertów o braku takiego wykresu mogą być sygnałem, że harmonogram badawczy został we wniosku źle opisany lub jest nieczytelny.

Prof. dr hab. n. med. Anetta Undas przekazała, że wnioskodawcy często wskazywali wykres Gantta jako argument do złożenia odwołania, ponieważ recenzenci jako jeden z elementów oceny wskazują brak wizualnego przedstawienia harmonogramu badawczego we wniosku. W związku z tym jest to oddolna prośba Komisji Odwoławczej, żeby w jakiś sposób uwzględnić tę sugestię.

Prof. dr hab. Wojciech Dajczak przekazał, że gdy eksperci lub recenzenci wskazywali we wniosku na brak wykresu Gantta, a skarżący podnosili w odwołaniach, że jest to stosowanie kryteriów pozaregulaminowych, Komisja Odwoławcza uznawała, że mieści się to w granicach swobody oczekiwań co do komunikatywności wniosku.

Prof. dr hab. Krystyna Bartol przekazała, że punktowa ocena kosztorysu była już praktykowana w NCN. Głównym powodem decyzji o rezygnacji z punktowej oceny kosztorysu były trudności w ocenie kosztorysu przez ekspertów zagranicznych. Zagraniczni eksperci zaczęli odmawiać oceny tego kryterium, ponieważ nie uważali, że są do tego przygotowani, nie znają realiów polskich i nie będą tego oceniać, ponieważ mogą zrobić to niewłaściwie.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur zgodziła się, że główną motywacją zmiany zasad oceny kosztorysu byli eksperci zagraniczni, dodała jednak, że w tym czasie kiedy pojawiły się takie głosy, NCN nie określało stawek wynagrodzeń i dlatego niektórzy eksperci mieli z tym problemy.

Dr Weronika Bieniasz Kierownik Zespołu ds. Elektronicznego Systemu Obsługi Wniosków NCN potwierdziła, że w kontekście oceny kosztorysu problematyczny był drugi etap oceny merytorycznej, czyli ocena ekspertów zewnętrznych, ale istniały też innego typu wątpliwości na przykład wtedy, kiedy kosztorys był częściowo uzasadniony, i w związku z tym nie było do końca jasne to, że NCN ma prawo przyznawać środki na częściowo nieuzasadnione koszty. Dlatego też ocena została zmieniona z punktowej na „tak”/„nie” z decyzją, że w przypadku gdy w kosztorysie były ujęte koszty niekwalifikowane, to wniosek nie zostanie odrzucony, natomiast NCN będzie informować, że nie mogą one zostać poniesione.

Dr Mateusz Sobczyk Koordynator Dyscyplin NZ wskazał przykładowo, gdy we wniosku wyjazdy konferencyjne dla pięciu członków zespołu badawczego o wartości np. 200 tys. zł nie są dobrze uzasadnione, to Zespół Ekspertów nie ma żadnego narzędzia, aby zwrócić na to uwagę kierownikowi projektu, jednak nie chce też karać negatywną oceną kosztorysu, ponieważ projekt jest na wysokim poziomie, a w takiej sytuacji zostanie odrzucony za nieuzasadniony kosztorys.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur na pytanie prof. M. Łaguny o oczekiwane konsekwencje powrotu do punktowej oceny kosztorysu w skali 0, 1 lub 2 wskazała, że wniosek oceniony na 1 pkt może nie zostać zakwalifikowany do finansowania z uwagi na obniżenie oceny końcowej wniosku. Może się okazać również, jak twierdzą Koordynatorzy, że wnioski, w których kosztorys został oceniony na 1 pkt, w ogóle nie przejdą do drugiego etapu oceny.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic wskazał, że dyskusja prowadzona jest nadal w obrębie oceny zasadności, a nie wysokości zaplanowanych wydatków, tak więc komentarz, co do wysokości zaplanowanego kosztu nie ma tutaj znaczenia. W jego opinii ekspert jest w stanie ocenić, czy wyjazd na konferencję to nie jest turystyka naukowa.

Dr Anna Koteja Koordynator Dyscyplin ST przekazała, że średni koszt grantów NCN jest coraz wyższy, a aplikanci nie czują żadnego górnego ograniczenia budżetu. Wyraziła opinię, że wnioskodawcy widząc kryterium oceny kosztorysu, które może wpłynąć na ostateczną ocenę wniosku, będą budżety przygotowywać ostrożniej i w sposób bardziej przemyślany. Aktualnie eksperci, gdy mają do wyboru tylko dwie opcje, skutkujące odrzuceniem wniosku lub przekazaniem do dalszej oceny, najczęściej pozytywnie oceniają kosztorys, ponieważ nie chcą karać dobrych projektów.

Prof. dr inż. Stanisław Karpiński podkreślił, że nadal uważa, że wydatki powinny być oceniane tylko jako kwalifikowalne lub niekwalifikowalne, bo nawet uzasadnienie zakupu aparatury może być kontrowersyjne dla części ekspertów. W jego opinii są to rzeczy trudne do oceny tak samo jak wyjazdy konferencyjne, które mogą skutkować odrzuceniem wniosku za nieuzasadnione koszty, dlatego należy być w tej kwestii ostrożnym.

Dr Monika Pobiega Koordynator Dyscyplin NZ poparła opinie Koordynatorów, że jeżeli we wniosku są koszty częściowo nieuzasadnione, a projekt jest dobry, to taki projekt gubi się na ostatecznej liście rankingowej. Wprowadzenie oceny punktowej kosztorysu jest jedyną szansą na zróżnicowanie oceny takiego projektu i ukaranie kierownika za niedostatecznie dobre przygotowanie kosztorysu.

Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz zgodziła się z opinią prof. S. Karpińskiego, i podsumowała, że rozumie dyskusję w taki sposób, że NCN nigdy nie oceniałby wysokości zaplanowanych kosztów tylko co najwyżej pozycje. Zwróciła uwagę, że na etapie realizacji projektu, za zgodą kierownika jednostki, możliwe są przesunięcia między kategoriami kosztorysu, więc łatwo można sobie wyobrazić strategię aplikacyjną, że na etapie oceny wniosku większe koszty zostaną zaplanowane w bezpiecznych kategoriach, a po uzyskaniu grantu, za zgodą kierownika jednostki, zostaną przerzucone na te najbardziej niejasne kategorie, trudne do oceny.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch wyraził poparcie dla wprowadzenia oceny punktowej kosztorysu, aby pomóc Zespołom Ekspertów lepiej uszeregować projekty.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur zwróciła się z prośbą do członków Rady o przemyślenie propozycji zmiany zasad oceny kosztorysu, poprzez wprowadzenie oceny punktowej 0, 1, 2 oraz o ponowne podjęcie dyskusji na ten temat na kolejnym posiedzeniu. Dodała również, że poza zmianami w kryteriach oceny wniosków, Komisja rekomenduje również aktualizację zasady określającej, że w danej edycji konkursów można być wskazanym jako kierownik projektu tylko w jednym wniosku, poprzez uzupełnienie, że w przypadku wskazania tej samej osoby jako kierownika projektu w więcej niż jednym wniosku w danej edycji konkursów, rozpatrywany będzie wniosek wysłany w systemie OSF wcześniej. Przekazała, że Komisja będzie jeszcze dyskutować ostateczną strukturę wzoru formularza wniosku.

Ad. 21. Omówienie pisma Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w sprawie polityki Narodowego Centrum Nauki dotyczącej otwartego dostępu do publikacji.

Prof. dr hab. Robert Hasterok przewodniczący Rady NCN przedstawił pismo z Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w sprawie polityki NCN dotyczącej otwartego dostępu w którym przedstawiono prośbę o rozważenie zwiększenia puli 2% kosztów pośrednich, które mogą zostać przeznaczone na spełnienie założeń związanych z otwartym dostępem do wyników naukowych. Przekazał, że zwrócono się również z prośbą o przedstawienie wskazówek dla kierowników projektów dotyczących sytuacji, w których przeszkodą na drodze do

opublikowania wyników badań finansowanych przez NCN w renomowanych czasopismach naukowych jest wymagany koszt opłaty OA wykraczający poza budżet projektu, a skorzystanie z „zielonej ścieżki” jest niemożliwe ze względu na embargo. Poinformował, że pomimo tego, że pismo zostało skierowane do Rady NCN, zostanie przekazane zgodnie z kompetencją do Dyrektora NCN, który odpowiada za wdrożenie działań Centrum w tym zakresie.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki, p. o. Dyrektora NCN poinformował, że w najbliższym czasie planowane są działania łagodzące politykę NCN w sprawie otwartego dostępu, które będą sprowadzać się m.in. do liberalizacji kwestii embargo. Przekazał, że NCN dąży do tego, aby wszystkie publikacje z grantów NCN były dostępne w sieci i aby nie zgadzać się na podwójne finansowanie. Odnośnie zwiększenia środków na publikowanie w OA, zwrócił uwagę, że jeśli brakuje środków w ramach puli 2% kosztów pośrednich, to z pozostałych kosztów pośrednich, które trafiają do jednostek z NCN na finansowanie wszystkich grantów łącznie, można przeznaczyć na ten cel brakujące środki. W jego opinii w Polsce mamy ogromny problem z tzw. wydawnictwami drapieżnymi. Poinformował, że pismo w sprawie liberalizacji polityki NCN dotyczącej OA zostanie przekazane do wiadomości Rady NCN.

Ad. 22. Przyjęcie harmonogramu przeprowadzania konkursów Narodowego Centrum Nauki planowanych do ogłoszenia w 2024 r.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że NCN jest na etapie przygotowania Planu działalności NCN na rok 2024, którego zasadniczym elementem jest ustalenie harmonogramu konkursów planowanych do ogłoszenia przez NCN w 2024 r. Przekazał, że Plan działalności jest akceptowany przez Radę NCN, a następnie opiniowany przez gremia doradcze ministra, który ostatecznie zatwierdza plan. Przekazał, że w harmonogramie nie zostały ujęte konkursy wielostronne ogłaszane przez międzynarodowe sieci agencji finansujących badania naukowe, których NCN jest członkiem. Ogłoszenia o tych konkursach oraz ich zapowiedzi umieszczane są na stronach internetowych NCN w trakcie całego roku, zgodnie z decyzjami podejmowanymi przez uczestniczące w nich agencje. Poinformował, że w przypadku konkursu Weave-UNISONO nabór prowadzony jest od 2021 r. i będzie kontynuowany w trybie ciągłym w trakcie 2024 r. w terminach wynikających z harmonogramów obowiązujących w agencjach wiodących. Podobna sytuacja jest z konkursem IPRESS-U, którego nabór został otwarty w 2023 r. i będzie kontynuowany w trybie ciągłym do 31 grudnia 2025 r. lub wcześniejszego wyczerpania puli dostępnych środków. Poinformował, że w 2024 r. NCN planuje przeprowadzić cztery edycje konkursów krajowych w naborach 15 marca – 17 czerwca 2024 (OPUS 27, PRELUDIUM 23), 17 czerwca – 17 września 2024 (SONATA BIS 14, MAESTRO 16, PRELUDIUM BIS 6), 16 września – 16 grudnia 2024 (OPUS 28+LAP, SONATA 20) oraz w naborze 16 grudnia 2024 – 17 marca 2025 r. konkurs SONATINA 9. Przekazał, że konkurs MINIATURA planowany jest do ogłoszenia w trybie ciągłym z naborem od 31 lipca do końca listopada 2024 r. Zwrócił uwagę na konkurs PRELUDIUM BIS poddając do rozważania zasadność jego ogłaszania. Przekazał, że dynamika konkursu na przestrzeni kilku edycji pokazuje, że konkurs nie przynosi oczekiwanych rezultatów i nawet wprowadzone, zgodnie z głosami środowiska, modyfikacje warunków przeprowadzania tego konkursu nie poprawiły sytuacji. W związku z tym, kierownictwo NCN sugeruje zawieszenie tego konkursu i nie ogłaszanie go w 2024 r.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (18 głosów „za”, 2 głosy „przeciw”) podjęli decyzję o zawieszeniu konkursu PRELUDIUM BIS, wyrażając jednocześnie prośbę, aby środki, które się zwolnią w związku z tym, były skierowane na wzmocnienie konkursów dedykowanych dla młodych/rozpoczynających karierę naukową.

Ad. 23 Przedstawienie terminarza posiedzeń Rady NCN w 2024 roku.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN przedstawił terminarz spotkań Rady NCN na rok 2024. Poinformował, że na prośbę Biura NCN został zmieniony, o tydzień później, termin marcowego posiedzenia Rady.

Członkowie Rady NCN przyjęli terminarz posiedzeń Rady NCN w 2024 r. (w załączeniu).

Ad. 24. Sprawy wniesione i komunikaty.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że rozstrzygany jest konkurs MINIATURA. Przekazał, że nabór w tym konkursie odbywa się w trybie ciągłym, a na ostatniej liście rankingowej jest najwięcej wniosków. Budżet konkursu został ustalony na 20 mln zł, co pozwoli na sfinansowanie z tej listy 124



wniosków na kwotę ponad 5 mln zł. W związku z tym, że NCN posiada dodatkowe środki finansowe, które pochodzą ze zwrotów niewykorzystanych środków lub zawieszenia realizacji przyznanych grantów, jest możliwość zwiększenia nakładu konkursu MINIATURA 7 o 4,2 mln zł, co umożliwiłoby sfinansowanie dodatkowo 114 wniosków. Przypomniał, że zgodnie z warunkami konkursu do finansowania rekomendowane są wnioski, które uzyskały ocenę końcową minimum 70% pkt i ocenę „tak” od dwóch lub więcej członków Zespołu Ekspertów i które mieszczą się w puli dostępnych środków finansowych na dany miesiąc. Przekazał, że zwiększenie środków w konkursie umożliwi sfinansowanie w sumie 238 wniosków z listy rankingowej, które spełniały warunki konkursu i zostały wysoko ocenione. W związku z tym zwrócił się do Rady z prośbą o zwiększenie środków finansowych w konkursie MINIATURA 7.

Rada NCN w głosowaniu (20 głosów „za”) zwiększyła o 4 200 000 zł wysokość środków finansowych z przeznaczeniem na realizację działań naukowych w ramach konkursu MINIATURA 7 do wysokości 24 200 000 zł, przyjmując w tej sprawie uchwałę 98/2023 (w załączeniu).

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN przekazał, że na forum Rady znajdują się odpowiedzi na pisma, które były przedmiotem dyskusji podczas poprzedniego posiedzenia Rady NCN, tj. dotyczące uwag na temat przebiegu prac Zespołu Ekspertów HS w konkursie SONATINA 7, a także włączenia literatury z limitów opisu projektu prezentowanego we wniosku składanym w konkursach NCN na projekty badawcze. Następnie przekazał informację, że 26 września br. wraz z prof. B. Klajnert-Maculewicz wziął udział w spotkaniu dyskusyjnym na temat finansowania nauki w Polsce, natomiast prof. A. Kazek-Kęsik 25 września br. wzięła udział w webinarium „Wyzwania i perspektywy młodych naukowców”. Na zakończenie poinformował, że NCN otrzymało prośbę o zgłoszenie kandydata do Körber Prize 2024, która w tym roku dedykowana jest naukowcom z obszaru Life Sciences. W związku z tym zwrócił się z prośbą do Komisji Nauk o Życiu o propozycję kandydatów, którzy mogą być zgłoszeni przez NCN do tego wyróżnienia. Ustalono, że ewentualne zgłoszenie zostanie przekazane do końca października br.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Robert Hasterok
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

- 1) Uchwała Rady NCN nr 87/2023;
- 2) Uchwała Rady NCN nr 88/2023;
- 3) Uchwała Rady NCN nr 89/2023;
- 4) Uchwała Rady NCN nr 90/2023;
- 5) Uchwała Rady NCN nr 91/2023;
- 6) Uchwała Rady NCN nr 92/2023;
- 7) Uchwała Rady NCN nr 93/2023;
- 8) Uchwała Rady NCN nr 94/2023;
- 9) Uchwała Rady NCN nr 95/2023;
- 10) Uchwała Rady NCN nr 96/2023;
- 11) Uchwała Rady NCN nr 97/2023;
- 12) Uchwała Rady NCN nr 98/2023;
- 13) Zestawienie zgodności list rankingowych po I i II etapie oceny wniosków w PRELUDIUM, KR.0002.9.2023.
- 14) Terminarz posiedzeń Rady NCN w 2024 r.